

SLOVENIJA.

List 56.

V petik 13. maliga Serpana

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za eno kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja se $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Ljubljana!

Slovencom gre za glavo! Neka stranka jih hoče raztergati, oslabiti, osmertiti! Kdo je tega kriv? Koroški Slovenci se poganjajo za Slovenijo, — alj nemška stranka jim roke veže; — Goriški ino Primorski Slovenci kličejo na ves glas, — alj laška stranka jih sili prekositi; — štajerski Slovenci bi iz serca radi stopili v kolo slovensko, alj nemška stranka jim na vso moč brani. Ljubljana, serce Slovenije, ti pa spiš? — Celo truplo je mrtvo, ako v sercu ni ognja, ni življenja! Oj Ljubljana! zjokati se je nad tvojim molčanjem, nad tvojo nesrečo! „De bi bila spoznala tudi ti, in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir! Zdaj pa je skrito pred tvojimi očmi!“ Tirjaj saj ilirsko kronovino, tirjaj jo krepko in hitro, de ne bo prepozno! Sloga, sreča in slava slovenskiga naroda je tudi tvoja sreča in slava! (Ravno slišimo, de ima kos apelacije v Gradec in Terst priti, nekaj jih ostane pa v Celovcu. Za Ljubljano se nihče le ne zmeni! Vred.)

Koroški Slovenci.

Slavjani v Istrii.

(Iz českich Narodnih Novin.)

De so ptuji narodi Slavjane povsod stiskali in si dežele, v kateri so oni prebivali, sebi radi prilastovali, in si jih še prilastujejo, je sploh znano. Poglejmo na te kraje avstrijskiga cesarstva, kjer se Slavjani z Lahi dotikajo.

V Dalmaciji, v Istrii, v Ilirii prebivajo Lahi več ali manj samo v mestih, in to povsod še ne sami, temuč v sosedstvu Slavjanov; ker pa imajo povsod prvi glas, vodijo ples, kakor se njim zljubi.

Vidili smo ni davno, kako so se posluževali oktrojirane ustave v ohranjenje svojiga navajeniga gospodarstva in se za to poganjali, de bi dosegli kolikor je le mogoče veliko kosov tistih dežel, kot samostojnih in kronskih dežel.

Tako so Lahi v Gorici in Gradiški petico napravili za samostojno kronovino Gorice — Gradiške, tako so odpravili Lahi v Istrii poslanstvo k svitlimu cesarju in k ministeriju, de bi podobne namene izpeljali.

Kakšno pravico in poklic k takim djanju de imajo, vidimo iz sledečiga:

Mejna grofnija Istrije ni imela nikoli lastnih stanov, od te strani ni bilo torej nikogar, ki bi bil taki deputaciji pooblastenje in pravico dati zamogel, de bi bila izrekla želje saj večine prebivavcov.

Ali tudi drugači ni doseglo to poslanstvo takiga opravičenja, ktero daje samo izrečena volja in posebni poklic večine ljudstva.

Znane so zvijače laške stranke v Istrii, ki je deržala in še derži z Lahi v drugi Italii, zlasti z Benečani, s kterimi je nekaj kos Istrije združen bil.

Ta stranka je spravila Terst in Istrijski polotok v stan obsede. Glejmo dalej. V Istrii so tudi Slavjani, in ti ne marajo za zedinjenje z Lahi in tudi za posebno kronsko deželo doma ne prosijo; to nam spričuje ta okolšina, de so prebivavci Volovskiga okraja iskali ze-

dinjenje z Reko, Kraški in Novigradski pa z Krajskim.

Ali Istria tudi ni po prevagi prebivavcov laška dežela. Mladi geograf Peter Kozler je dokazal letašnjiga leta^{*)}, de v celi Istrii — zunej mesta Tersta — prebiva samo 54,200 Lahov, in če se ilirski otoki prištejejo, samo 56,758 Lahov, ko nasproti številu istrijskih Slavjanov znese 211,280 duš. —

Austrijsko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

* Odbor Ljubljanske mestne srenje je dokončal osnovo noviga soseskiniga reda za Ljubljansko mesto (Gemeindeordnung); zdaj bo prišla ta osnova mende še v posvetovanje velikiga mestniga odbora, in potem bo šla k ministerstvu na Dunaj. — (Novice.)

* G. Ivan Macun v Terstu izda v kratkim slovensko-ilirsko krestomatijo z naslovom: „Cvetje jugoslavjansko z dodanimi cveti drugih slavjanskih větvov.“ Slava iskrenemu rodoljubi! V prihodnjim listu podamo oglas te knjige. —

* Grof Stadion je šel z bratom svojim in enim zdravnikom na Česko, in se poda po okolšinah tudi v kako severno morško kopel.

* Ministerstvo denarstva je sestavilo komisijo, ki ima novo colsko tarifo napraviti, ktera neutrudljivo dela. Njeni glavni namen je varstvo domače obertnosti kolikor je mogoče. —

* Dne 23. Junija je minister Bruck predsedniku Benečanske republike zadnje pogoje postavil, s kterimi se zamore mesto daljšiga pokončavanja rešiti. Ali Manin je 1. t. m. odpisal, de je narodni zbor te pogoje zaverjel. —

— Naše mlado mornarstvo je že nekaj srečnih bitev z benečanskimi bojnimi ladjami imelo —

* 9. t. m. je prišel na svitlo prvi list na Dunaju izdavanih slovaških novic, ktere vredujeta prof. Lihard in Dr. Radlinski. Natiskujejo se v samostanu Mehitaristev.

Ljubljana. Veliko se vedno sliši od nove, kakor rečejo že gotove naprave, de bodo Istrija, Gorica in Terst ločene od nas. Kako de bi to moglo biti? Domislamo si, de si je v veči čast ded cesar Francišek v novo krono uverstil novi biser, „perstan Evropini“ Ilirijo. Govori se nam zdaj, de drugi nastopnik že, cesar Francišek Jožef ta svitli biser zopet sneti hoče. — Ali njegova ustava, dana 4. dan sušca t. l. koj v začetku naznani, de kraljestvo Ilirija je kronovina, obsežejoča vojvodstva Koroško in Krajnsko, knežno grofijo Gorico in Gradiško, mejno grofijo Istrijo in mesto Terst s svojo zemljo. Koroška dežela je že odcepljena; zdaj pak bi še namenili, Istrijo, Terst, Gorico in Krajnsko vsako za se razpostaviti; v tem pa bi se razderte, okončanje Ilirije zgodilo, ker Ilirije bi več ne bilo, marveč bi imeli pet samostalnih, iz materniga mertviga telesa izrezanih hčer. Ne vemo kako bi se moglo tako ravnanje proti časti cesarstva, ustave in Ilirije izgovarjati, kako se bo izgovorilo

*) V svoji knjižici: Das Programm der Linken itd., na ktero čast, bravec se enkrat zato opomemo, kjer se v nji veliko važniga iz geografie in statistike Slovincov najde. Dobi se za 12 kr. pri g. Lerherju v Ljubljani. Vred.

pred prvim prihodnjim deržavnim zborom. — Še manj bi se ta stopnja pred sodbo dežele slovenske hvaliti dala, ker ti bi se prava krivica godila. §. 34. ustave veli, de bo posebna postava okrajne in okrožne skupšine vstanovila. Posebna ta postava je dana 17. ga sušca t. l. in ukaže napravo okrajnih (kantonskih) in okrožnih (kresijnih) skupšin, ki so nadomestvane od okrajnih in okrožnih zborov. Okrajni zbori so za okrajne, okrožni za okrožne reči, v nekterih rečeh so okrožni čez okrajne zборе, kadar prid celiga okroga ali kake okrajne to tirja. Ustava 4. ga sušca vsaki kronovini da tudi deželni zbor, ki ima deželne reči oskerbovati. Torej so zbori vsaki kronovini pripušeni trojni: okrajni, okrožni in deželni. Iz ktere pravice bi se pa po edin teh imenitnih zborov vsaki ilirski deželi odvzeti smel? Vsaka namreč bi po ločitvi le imela svoj deželni zbor, in okrajne zборе, okrožnih pa ne, ker vsaka bi pre majhina bila za razdelitev v okroge. Pri novi politiški razdelitvi Koroške in Krajnske dežele (v „Slovenii“ že omenjeni,) se le bere od okrajev (kantonov,) tudi le od cesarskiga namestnika za celo deželo, nič pa ne od okrogov in okrožnih vodjev. (predsednikov,) ki bodo po drugih kronavinah vpeljani.

Tako bi, ako bi Ilirija razpadla, okrogov ne imeli, in ne okrožnih zborov; srenjske reči, ktere se bodo drugod po treh stopnjah okrajnih, okrožnih in deželnih zborov presojevati smele, bi se pri nas Slovincih le v dvojnih narodnih zborih pretresovale, pomenki od potrebe in prida našiga naroda bi le na dvojnih zborih pripušeni bili med tem, ko bi drugi narodi — in slabiji narodi — trojne imeli. Drugači bi to tudi nemoglo biti, ker vsaki novi del naše Ilirije bi cel le velikosti okroga kake druge kronovine bil, torej v okrožčike razdrobiti bi ga ne kazalo. Temu v prek, ako kronovina Ilirija obstoji, imamo Ilirski deželni, potem Istrijski, Krajnski i. d. okrožni zbor, in za tem okrajne zборе po okrajih. Le tako sme in zamore biti po pravici. Namenjeno novo razterganje bi bilo novo žaljenje naroda nar zvestejšiga. y.

* Dunajske novine prineso uradno naznanilo, de je časopis „Lloyd“ ein freisinnig conservatives Journal in de samo zavoljo tega ne redko v ti ali uni reči enako sodi in misli, kakor misterstvo; pri vsem tem pa, de ni ministerialni časopis in od ministerstva nikakoršne pomoči in napeljevanja ne dobiva.

— Postava zastran meščanske (ali deržavlanske? Bürgerwehr) straže je poslana vsem deželnim poglavarstvom v presojo.

* Škofje na Dunaji zbrani so zraven pastirskiga lista, kteri je vsim vernim Avstrijskiga cesarstva namenjen še posebno pismo na častito duhovšino svojih škofj pisali. To pismo je še obsirniši kakor prvo. V njem naznanijo častiti škofje misli, ktere so jih per posvetvanji in per sklepil vodile; povejo, de so svoje naznanila, vosila in opomine že vladarstvu podali, ter perčakujejo od njegove modrosti in pravičnosti, de jim bo kmalo mogoče storjene sklepe razglasiti. Bila je njih nar imenitniši skerb, vse po cerkvenih postavah vravnati in leté spet k popolnoma veljavnosti pripraviti. Kar je deržava, ktera se je bila skoz sedemdeset lét vlade cerkve polastila, za prid cerkve dobriga vpeljala, to hočejo tudi škofje, poterčiti. Zraven pa tudi zaterdijo,

hotli nikakoršne pravice, ktero si je cesar, de niso kakor nar častitljivši sin katoliške cerkve v cerkvi perdobil, kratiti. Kar potrebe posameznih cerkvenih okrajin in posameznih škofj zadene, od tega se bodo škofje v posameznih zborih pogovorili, in se tudi na svojo duhovščino obrnili, njene vošila poslušali ter nje skušnje in pastirske razumnosti se poslužili. Ako se bo pokazalo, de so v kakih cerkvenih postavah spremembe potrebne, se bodo škofje s svojimi prošnjami na Papeža obrnili, in tam poterjenja svojih sklepov iskali, kjer je sredina duhovstva in korenina enote katoliške cerkve. (Zgod. Dan.)

* Zadnje Novice pišejo zastran zedinjenja Slovincov z obzirami na sostavek z nadpisom „Slovenci!“ v 53. listu „Slovenije“ sledeče:

Mi poterdimos resnične besede tistiga celiga sostavka; zastran deputacije iz Krajnskega nismo s „Slovenijo“ edinih misel.

Pervič: je z vsimi deputacijami na Krajskim silno težavna reč. Če ne grejo vsi Krajski s tako deputacijo kakor s procesijo, se bo berž tu in tam kakšin protivnik oglasil in bo zakričal: „Kdo Vas je poslal? kdo Vam je naročilo dal?“ *) Resnico tega skušnja uči, in — exempla sunt odiosa.

Drugič: je poklical naš deželni poglavar unidan, ko se je ta reč na ministersko povedal pesvetovala, iz Ljubljane in iz več krajev Krajske dežele okoli 30 zaupnih mož skupaj, in sklep tega zbora je bil; se v imenu Krajske dežele krepko potegniti za zedinjenje imenovanih dežel v eno kronovino. Ta sklep se je predložil ministertvu na Dunaj in mi zamoremo zagotoviti, de, če to pismo ne bo nič opravilo, bi tudi deputacija nič ne dosegla. Vošila Krajske dežele so v tem pismu ministertvu krepko in odkritoserčno razložene. Krajski smo tedaj vse (?) storili, kar nam je storiti mogoče.

Tudi Lah so za-se storili in še delajo, svoj cilj in konec — ločitev od nas — doseči. Ali so pa Slovani na Istriškem in Goriškem kaj storili, de bi se z nami zedinili in prizadevanje Lahov vničili? Naša misel je tedaj

Tretjič: de naj tudi Slovani na Istriškem in Goriškem svoje vošila oglašijo ministertvu ali po pismu ali po deputaciji. Lah so že govorili; Krajski smo tudi že govorili, zakaj Slovani molče? Sej ni nobenemu ljudstvu prepovedano, po ustavni poti prositi in svoje vošila v imenitnih rečeh vladi razodevati. Sej tudi ni treba sovražnih besedi do svojiga soseda; z rahlo besedo naj se resnica odkritoserčno pové. Nobeni narod nima pravice družiga siliti, — svobodno naj vsaki narod ravna; potem takim ne gre toliko Krajskam deputacija, kakor marveč našim bratom v Istrii in na Goriškem. To je živa resnica, naj ondotni domorodci, in društva store, kar je mogoče. — To je živa resnica, naj ondotni domorodci in društva store, kar je mogoče, ako ne za zedinjenje z Krajski, saj za združenje z Reko. Ako se pa Istria za kronovino izreče ali Terstu pritakne, se slovenščina ne bo dolgo glasila!

Celovec 5. Julija 1849. Dobro in hasovitno bi blo, ako bi slovenski domorodci pazili, kako se po deželi z slovenskimi razglasi ravna. Naj cel svet, naj cel slovenski narod ve in spozna svoje prijatele ino neprijatele, ter une zapiše v svoje zlate, lete v svoje černe bukve.

Kar smo tukaj zvedli, so se gg. uradniki

*) Tudi Laham na Istrijskim in Goriškem se zamore tako vprašanje dati in se jim tudi daje, to de če jo izdelajo, jo vender le izdelajo. Opomimo tu samo na besede rusinske Žolkjevske podružnice v dopisu na glavno Lvovsko narodovo društvo, kakor jih v „Zorji Galicki“ beremo: „Pomnimo dobro izrečenje Visokiga c. k. ministertva: kakor bodo Rusini za se skrbeli, tako bodo pa imeli (jak Rusini o sebe budut dbati, tak budut i mati), de bi naša narodnost imela pristojno čast itd.“ Vred.

nekega kantona v Celovski okolici takole obnašali. Prideta od koroškega dež. poglavarstva dva zvezka razglasov; v enim so bli samo nemški, v drugim samo slovenski. Kaj mora le kaj to biti, mislijo leti visokoučeni gospodi; nobeden ni v stanu, te uganke rešiti, nobeden ne zna brati; kaj je storiti? Ja! sila kola lomi; moramo že duhovnega gosp. T. pobarati, kaj je nam s temi razglasi početi, drugači si ne vemo pomagati. Te je jim še le dotajčal, da sta oba razglasa enakega zapopadka, in da so nemški za Nemce, in slovenski za Slovence. — To se je zgodilo v nekim kantonu, kjer ste dobre dve tretjine prebivavcov terdo slovenske. Še ni od tega dveh let, kar je blo mesto komisarja v tistim kantonu prazno. Stalo je tedaj v Celovskih novinah: „muss der slavischen Sprache vollkommen kundig sein.“ Gotovo je torej sedajni komisar moral svedočbo ali spričo donesti, da je izurjen v slavjanskim jeziku; mislim, da je ravno taka bla tudi pri drugih gosp. uradnikih. Sedaj pa nobeden tih gospodov slovenskih razglasov ne zastopi, po slovensko brati ne zna, ja mende slovenskih čerk ne pozna: vender so vsi dobri za tiste Slovence, vsi so „der slavischen Sprache vollkommen mächtig!“ O vollkommene Mächtigkeit, de se Bogu usmili! Živ dokaz, kaj je tistim svedočbam verjeti in kaj je nam upati in pričakovati, ako se pri tej reči ne bode zanaprej drugači ravna! —

Ministertvo pravice je oznanilo glavne vodila, po katerih se bo poterjena vravnava novih sodnišč v posameznih kronskih deželah izpelovala. §. 38. tih glavnih vodil veli: „Pri vsih službah tistih dežel, v katerih je več jezikov postavno spoznanih, imajo kompetenti znanost tistih več jezikov za kanton, v katerim si službo pridobiti želijo, potrebnih dokazati.“ Ta §. je nas Slovence razveselil, ker se po njim približuje tista srečna doba, ki bo enakopravnost vsih narodov in jezikov saj enkrat v življenje stopila. Ker pa pomislimo, da morajo že po stari postavi vsi uradniki znati jezike tistega kantona, v katerim služijo; — ker pomislimo, kako slabo se je po tej postavi vprašovalo, da je večidel uradnikov po slovenskih krajih, ki slovensko ne zastopijo: smo primorani odkritoserčno povedati, da se nam Slovincam ni treba boljšega stanja veseliti, ako se bojo slovenski uradniki po tistih slaboglasnih spričbah zbirali in poterdovali. Naj se sostavi kaka komisija, pred ktero naj vsaki slov. uradnik očitno spriča, da zna slovensko gladko govoriti, pisati in brati. Kdor hoče Slovincem služiti, kdor hoče slovenski kruh jesti: te tudi naj slov. narod spoštuje, naj se uči njegovega jezika, naj se zna zastopno pomenkovati s tistimi, ki mu z svojim znojem in z svojimi žuli dober kruh plačujejo. To tirjati, mislim, ni prenapeto: — bomo vidili, kaj bomo dosegli. —

Ni lepa reč nehvaležnost. Kako se Slavjanam, kako se Slovincem plačuje njih nepremakljiva zvestoba? Ako bi bli Slavjani s puntarskimi Nemci, Madjari in Lah potegnili, Austrije bi gotovo ne blo več! Austrija še obstoji; obstoji po tem, ko so jo zvesti Slavjani deržali: pogledimo kako se Slavjanam vračuje! Le samo pomisliti je žalostno na junaške Serbe in Horvate, na verne Čehe in Slovake, ino kakšna je z nami Slovenci? Naše ministertvo mende ne ve, kaj bi s Slovenci počelo. Najprej nam milostljivo podeli 4. Marca t. l. ustavo, po ktereji je Ilirija kronska dežela; v dveh ali treh dneh dekretira, da je Koroška, Teržaška itd. samostojna kronska dežela; sopet nekaj časa mine, in Goriška in Istrijska imate biti sopet s Krajsko deželo zedinjene; sedaj se sopet sliši de bo Goriška itd. vender samostojna kronina: ja, ako smemo Celovskim novinam verjeti, še to nekterim gospodam po glavi brodi: Teržaško, Krajsko, Koroško itd. k Štajerskej deželi pritisniti pod enim štathaltarjam v

Gradcu. Oh! Slovenci bi mogli vender le kaka lahka roba biti, da bi se z njimi tako samovoljno ravna, da bi se z njimi vse to poskušalo, le samo to ne, kar bi Slovincem blo na srečo in slavo! Vender je vsaka mirna ino zvesta slovenska duša toliko vredna, ko vsaka nepokojna nemška, madjarska ali laška! Alj letá belodana resnica se povsod verjeti noče. Pogledimo na ministertvo; 6 — 7 milijonov Nemcov ima 6 ministrov; 17 do 18 milijonov Slavjanov še enega ne! Dro imamo v ministertvu gosp. Bar. Kulmera, verlega Horvata, alj po tem, kar se zastran slavjanstva godi, moramo reči: njegov glas je mende glas vpijočiga v puščavi. Oh! kedaj bo sveta enakopravnost! zlata beseda! za Slavjane resnica postala? Ravno sedaj se mnogo govori od nekega premenjenja v ministertvu; ste slišali, kakšne gospode nemški časopisi hvalijo in priporočujejo: samo Nemce; na svoje pozablene soderžavljanske brate, na Slavjane se milostljivo ozreti, to jim ne pride na misel. Kedar bi naš nadepolni, občeljubljeni cesar v svojim pravdoljubivim in vsmiljenim sercu kakega glasovitega Slavjana v ministertvo poklical: gotovo bi Nemci in Nemškutarji tak strašen hrup in krič zagnali kot lani, ki je bil naš slavní Palacki na Dunaj poklican, da ministertvo nauka prevzame. Pa bodi kako mu drago, pravica mora vender vsakiga obveljati in zmagati: tudi Slavjani imajo, bodi Bogu hvala! še dosti gospodov pripravnih za vsako ministertvo; tudi Slavjani imajo svojih potreb dovelj, katerim se mora postreči, imajo naravne pravice, ktere se jim ne smejo kratiti; tudi Slavjani so avstrijski deržavljani; naj bojo torej tudi v avstrijskim ministertvu nadomestovani!

Drugo polletje je v jugoslavenske časopise vdihnili novo mlado življenje. Zlata vreden je sostavek v „südslavische Zeitung“ pod napisom: „Das slovenische Volk und das Königreich Illyrien.“ Naj bi te resnične in iskrene besede slavnega domorodca globoko v serce segle vsim tistim, ki nasproti danej ustavi ilirsko kronovino, in slovenski narod tak neusmiljeno ločijo! Tudi ti Slovenija si v 52. listu belej Ljubljani neko glasovito povedala; pa tudi potreba je; zakaj poslednji čas je, da se Ljubljanci, da se Krajski malo ganijo. Bog daj, da bi spoznali svojo dolžnost zastran svoje lastne sreče, in svojih drugih slovenskih bratov. Alj mi na Koroškem ne moremo in ne smemo v tem obziru kaj storiti. Bog ne daj, ko bi se sedaj kak Slovinc podstopil, Nemce in Nemškutarje v svoji kronskej radosti, sreči in slavi motiti: Bog ne daj, na križ bi ga pribili. Taka bi se godila gotovo tud drugod, na Štajerskim itd. Alj kdo bi vam mogel in smel braniti, se možko ino bratovsko potegniti za se in svoje slovenske brate? Ja niste slepi, da bi ne vidili in čutili, kam vas bo zapeljala nemškutarska stranka, ktero ste dosihmal poslušali. Slovenci resnični vaši prijatelji, so pšenico po ledu sjali, — nemškutarji in nazadnjaki so vas pa za nos vodili. — Težko pričakujemo v tim novim polletju od slovenskih bratov na Krajskem prav kaj slovenskega, rodoljubiviga slišati. Bog daj! Mi bomo že storili, kar je nam v naših slabih okoljšinah mogoče; tudi drugod bo gotovo taka; alj naj več opraviti pa vi zamorete, vi slovenski brati na Krajskim. Bog daj, de bi nas upanje ne goljufalo! Svečan.

Hervaška in slavonska dežela.

V Zagrebu 7. t. m. Bansko svetovavstvo je sklenilo včeri v svoji seji, de se „Slavenski Jug“ in „Südslavische Zeitung“ ustavi, ker nista do odločeniga časa (roka) položila kaucije, ktera je po tiskarni postavi za izdajanje političkih novin predpisana.

Tako povesta Agramer Zeitung in Narodne Gajove Novine. Slavenski Jug na to odgovori: Pretečeno saboto (7.) je bila „grosse Freude im Israel.“ Pest reakcionerjev je raz-

nesla glas po Zagrebu, de liberalna časopisa „Slav. J. in Südsl. Ztg.“ ne bosta smela več izhajati; in novine, ki s takimi ljudmi derže, niso zamudile to veselo novico od naše smrti v svoje liste z velikimi čerkami postaviti. „Hallelujah!“ so vekali vsi tisti, zdaj ne bo več nobenih novin, ki bi na nas pazile, in ktere bi nam tiste prekleto dobre lajskiga Sušca v misel jemale.“ Tako so se veselili. Ali hvala Bogu, mi še živimo —. Banskó svetovavstvo je namreč sklenilo vse novine prepovedati, ktere niso kancie oddale. Zanašaje se na sprevidnost banskiga svetovavstva se nismo bili posebno pognali, kancio položiti; kakor hitro smo pa zvedili, de je v resnici treba, smo jo tudi berž odrajtali, pred kakor so oznanivci naše smrti to še doznati zamogli. —

Austrijska dežela.

Zagrebskim Nar. Novinam se piše iz Dunaja: G. Dr. Miklošič je počel svoje razlaganje „slavjanske philologie“ 22. p. m., in uči vsaki teden trikrat v Theresianum. Do zdaj je samo uvod razložil od razdeljenja človeštva po jezikih in od indoevropskega plemena (360 milijonov duš), kterimu so tudi Slavjani prištet. Ni treba meni razkladati velike zasluge slavnega g. profesora za Slavjanstva, samo opomnim naslednje dela njegove, ki so že v natisu, ali kmalo v natis pridejo: besednik staroslavjanskiga (cerkveniga) jezika pride v kakih 10 dneh na dan, prvo delo te verste; drugo veliko delo od slavjanskiga glasoslovja (Tonlehre), ktero je akademija znanstev razpisala (z 1000 gold.), bo to jesen gotovo in akademii izročeno, — zraven pa še misli do prihodniga šolskiga leta potrebne knjige za svoje poslušavce izdati. — Bivši dalmatinski poslanec Dr. Petranović je dokončal prestavljenje državljanskiga zakonika (bürgl. Gesetzbuch) in kmalo se bo z cirilskimi in latinskimi pismeni natisnilo.

Tudi Drobničev rečnik ilirski, kteriga Matić izdaja, je že dognan, in ko se mu še gramatika pridene, ki bo tudi v kratkim gotova, bo v kakih 3 tednih prav doversen. — Učenje slavjanskih jezikov se tukej dan na dan bolj množi, narvikši, uradniki ministri in njih svetovavci se uče slavjansko, ko so se popred le madjarsko učili. — Dalej se pove v tem dopisu, de počne general Nugent iz Ptuja (Petta) kmalo operirati in tisto armado podpirati, ki ima braniti Madjaram, de v Hervaško ne predro, zakaj narberžeje bodo Madjari nekaj zavoljo maševanja, še bolj pa zavoljo narkrajši in varniši poti k morju do Laha pri skušali, kteri jih imenujejo: Ungaresi nostri fratelli. Iz Varaždina se pa piše tem Novinam, de je g. Nugent z 7000 možmi že v Medjumurje prišel. —

Galicia in Vladimiria.

Lvov 3. t. m. Pred vojskami rosijskimi, kterih zajutra v Lvov pričakujemo, so prišli Čerkesi — oddelik do 200 mož kot prednja straža. Vidili smo že rosijskih vojakov vsakiga rodu in reda, ali vojska je bila vredjena in enobarvna. Čerkesi so sinovi pusave, sinovi narave (prirode) v čisto narodni vravnavi, in v barvah, v kakoršnih se kterimu zljubi. Komej jih je 200 vseh, pa je med njimi 12 plemen tak različnih, de eden družiga besede ne razume. Oni so lahki konjiki, in jatagan (prosta sablja bolj dolgimu in širokimu nožu podobna) čez pleča obešen, kindžal oster in bodeč za pasam, pistola in samopal z ne debelšimi cevki od palca od zadej za pleči; to je orožje Čerkesa. Orožje in obleko si mora Čerkes sam oskerbeti; on ne pije ne žganja ne vina in ne je reženiga kruha. Večidel so Mahomedanci, nekaj je pa tudi keršenih med njimi. Eni pokažejo, de padajo na zemljo moleči Boga in njegoviga preroka, drugi pokažejo, de znajo križ storiti; toliko jih je moč razumeti. Starašina pa

beseduje dobro po rosijsko. Vsak dobi na dan 5 funtov beliga pšeničniga kruha in navadno jedó rajž. Komej de so storivši 5 milj hoda prišli v mesto in pojedli, so jih bile koj vse ulice polne. Drugi dan so se po ulicah razveselovali s svojim petjem in plesam (podobnim rumunjskimu v Moldavii in Bukovini) V obče je narod krasen, čerte lica pomenljive; postava srednja. Na konju sedi Čerkes zlo visoko in vidi se, de se s samo peto konja derži, vender je tako terden, de z njega ne pade, če se tudi v naglim teku toliko pripogne, de kapco od tal pobere.

(Zorja Galicka.)

Iz Vadovic 6. t. m. se piše časopisu „Presse“: Ruska nastopivna armada prihaja od vsih strani v deželo in posede vse prehode ogerske meje, bližnje ceste in vasi. Včeri in dones je šel skozi mesto drugi in prvi regiment ulanov, obstoječ iz 26 eskadronov z dvema konjiškima baterijama, 8 eskadronov proti Ziviecu, 6 proti Biali in 2 eskadrona v Andrihov. To brigado vodi generallajtnant Hofen.

— Od ogerskiga boriša se nič posebno važniga ni zvedlo. Glavni stan je bil še 9. t. m. v Nagi Igman. Šlik je s svojimi včeri Almasy posedel. —

Ruski general Grabbe se je od Kubina in Rosenberga vzdignil in bo naprej šel.

Babolna 4. t. m. Kakšna divjost de se je ljudi na Ogorskim polastila, nam kaže naslednja žalostna dogodba:

Generalmajor Perin je jezdil 1. t. m. pri Puste Czanok pred svojo brigado. Zraven njega so jahali stotnik Storec, Nadlajtnant Pelikan in Ducziński. Tu so zapazili grenadirja, ki je proti njim konja peljal, za njim moža v gosposki obleki in za tem drugiga grenadirja. Stotnik Storec je proti njimi skočil ter jih poprašal, kaj in kako. Zve de so oklepniki tega moža vjeli. Na vprašanje je odgovoril ta človek, de ni Košutov vojak, ter je naprej šel. — Komej je general opomnil, de bi treba bilo ga bolj natanjko pregledati, ko se ta ptujec naglo v eniga izmed grenadirjev zažene, mu puško iz rok izdere in z njo nekoliko korakov nazaj steče. Tu pomeri na generala, vstreli, ter vbije namesti generala nadlajtnanta Pelikana.

Če se je hudodelnik tudi hudo vil in branil, je bil vender od razkačene množice naglo v kose razsekan.

Pri njem so našli 6 potnih listov (posov) na razne imena in 611 gold. — (W. Z.)

Kakor „Bukovin. Ztg.“ pove, je Bem v Hermanstadtu, kjer vojake nabira in ljudstvo zoper Ruse šunta. V enim razglasu je zaukazal se 3 dni postiti in celi čas z zvonovi biti, „de bi Bog svobodo blagoslovil.“

Saksonci in Valahi pa se ne dajo zmotiti, ter beže v gore in čez mejo. —

Kakor „Lloyd“ piše, je ruska armada 30. p. m. v Versec in Belo cerkev prišla.

Ogerska dežela.

* V Dunajskih novinah so se že brale imena c. okrožnih komisarjev za nekatere ogerske (po jeziku slavjanske in nemške) okrožja (Districte), ali vse te imena so bile madjarske ali saj po madjarsko pisane, „Presse“ se čudi, de se v celim velikim cesarstvu ni najdel en Nemec in kaka dva Slavjana za ta urad. —

Po novicah iz Paskevičeviga glavniga stana v Miskolcu 5. t. m. je prišlo tje oznanilo IV. oddelka, de se je Debrečín po poslancih, ki so notar v Hadkaz nasproti prišli, dobrovoljno Cesarju podvergel, in de so vojaki mesto 3. t. m. zvečer posedli. (W. Z.)

Zemlin 4. t. m. Junaski ban, ki ima nar težji nalogo, je po očiščenju Sajkaške dežele in Bačke nakrajne konce teh dežel z zadostno posadko obdal, in jedro svojih vojakov zopet k Titelu premaknil, de bi puntarskiga vodja Bema vkrotil, kteri hoče naše trume predreti, Petrovaradin osvoboditi in v Srem prelomiti. Ker vsi vojaki vsake narodnosti in vere za Bana žive in za-nj radi vmró, je upati, de bo sovražnika razbil. Kolera jenjuje. (Agr. Ztg.)

Česk. Nar. N. se piše iz Reke 2. t. m.: Reka, sedež primorskega guvernerja, je bila čas kraljevske ogerske vlade t. j. madjarske, gotova terdnjava madjaronskih naklepov. Lahki in Madjari, dva čisto različna naroda, neenaka ne v kervi, ne v jeziku in zgodovini, ne v sedajni ali prihodni potrebi, so se imeli združiti in si roke podati, de bi dobili krasno Hervaško deželo in njeno izversto Primorje, kjer je samo slavjansko pleme od narave razširjeno. To protinardno zvezo k potlačenju Slavjanov je že čas obsodil. Hervati so ustanovili po narodno urade svoje in zelena barva na banderih in očitnih krajih je bila z modro premalana. Ban je postavil namestnika v Reki. Namesti madjarsine se uči v šolah po hervaško.

Madjarstvo se je vmaknilo od morskih bregov, in cela žalost je zdaj popadla Markuline t. j. Lahe, ki hrepene po beneški slavi svetiga Marka. Človek ne more od njih nič hudiga reči, kakor de vedno Hervate grajajo in se na nje kakor mali otroci jeze. Vsak zna hervaško, pa je ne izgovori besedice. Bana in Rusov se boje in samo madjarska svoboda jim je ideal. Nar hujši draženci so pa stari uradniki mestni in kraljevi; vsaktere reči de na tihim kujejo, se govori, ali očitno se leto ve, de se guverner Bunjevác vedno jezi, kterimu veliko terpljenja in skerbi delajo.

Že v začetku pretečeniga mesca sim bil pri tem dobrim in za narodnost vnetim možu, ali najdel sim ga zlo nejevolniga. Ravno je bil list od bana prijel, v kterim mu ban očita, de je v Reki nered, in de se nič ne napreduje, in de bi se lahko kak punt vnel. Pomislite si torej stan človeka, ki je skorej med štirimi ognji, med ministerstvom, banam, narodno stranko in protinardno reakcijo. —

Nekoliko tukejsnih domorodcov, na čelu dr. Medanič (slavno ime v Primorju) misli izdajati mali časopis za Primorsko ljudstvo. To bi gotovo koristno bilo. Bog blagoslovi torej prihodniga „Vestnika Jaderskega.“

— Zadnje Dunajske novine pišejo, de se madjarske trume vmikvajo proti Szolnoku. Klapka komandira pri Komarnu. Dembinski, kteriga so Rusi od Tatranskih gorá pred sabo gnali, je zdaj pod vikšim vodstvom Meszarosa. V Pešti že vedo, de imajo Rusi Debrečín v oblasti.

Ban je po zadnjih novicah iz Šove 6. t. m. pri Feldvaru vterjen tabor (Lager) postavil in pričakuje tam napredovanje Rusov iz Erdelja in Banata.

General pešcov in vodja petiga oddelka Rusov Lüders je 19. Junija v Predialu (na Erdeljskim) na Erdeljčane razglas izdal, v kterim se poštenim državljanam krepkiga varha, prijatlam nereda in nepostavnosti pa ojstriga kaznovavca napove. —

Dunajskimu časopisu za obertnost in kupčijo „Austria“ se piše iz Presburga 6. t. m. De se je žetev ondot pričela in de lepo kaže; de ni res, de bi se bile žitne polja poteptale. —

Nemskim Zagrebskim novinam se piše iz Oseka 8. t. m.: De so bili Madjari Tereziopel zapustili z namenam, se iznenada na Bana v Šovi zagnati; ban je to zvedel, ter jim je nasproti šel z eno brigado pešcov in eno konjikov in z eno baterio, in jih je med Bajšam in Topolam prijel ter jih tako razbil, de le eden ni vtekel; 4 štuke so dobili naši. —

* Vikši vodja avstrijske armade na Ogorskim je izdal naslednji razglas:

S tem se da na znanje, de Košutovi bankovci kot neveljavni in nepostavi svoj tek zgube. Kdor ima tak dnar, ga mora brez odloga bližni c. k. vojaški komandi izročiti. Tisti bankovci, ki se čez 48 ur po razglasenju te zapovdi ne oddajo, se ne odzamejo samo, temuč posestniki se bodo še po vojskini pravici kaznovali.

Glavni stan Babolna 1. Julija.

Haynau.

Ruski general Čeodajev, kterimu so bili Debrečinci z belimi banderi in z belo oblečenimi deklicami nasproti prišli in se mu poklonili, stoji zdaj z 25 bataljoni in 36 eskadroni v Debrečínu in okoli njega. Debrečín je čisto madjarsko in za Pestó narveči mesto na Ogorskim. —

Ptuje dežele.

Nemška. Prusi so tudi Freiburg že posedli; samo terdnjava Rastatt se še derži. Vodja Badencov Miroslavski jo je v Genf na Švajcarsko potegnil.

Laška. Iz Rima se še zdaj nič gotoviga ne ve; toliko je Francozki general v Pariz na znanje dal, de so imeli francozki vojaki do 2. t. m. ob 10 ponoči 3 mestne vrata v oblasti in de so imeli v mesto stopiti.

Nepolitiški del.

Jelačiću banu.

Ἀλκίμος ἔσσι', ἰνα τίς σε καί' οὐκ ὀφείλοντο εἶπαι.

Jako se nosi, časti de tud kdo te pozneje rojenih.
Homer Od. I. 303.

Kdo se na čelu armad tam bliska z lovórovim vncem,

V desni nevskrunjeni meč, v levi svobode pečat?
Černo njegovo oko je vrazniku groza mertvaška,
Svojem ljubezni izvir, rahliga serca porok;
Kak veličansko naprej na izurjenim žrebcu vihrava!

To je Jelačić ban, sin Slave nar prvi, ki mu je
Vdihnula v serce pogum, v glavo visoko modrost,
Rešiti zarod verig in krivic in tujiga jarma,
Sreče, svobode istok enkrat pokazati mu!
Glej, kak trudi junak se doveršiti sveto namembo!

Hrabro korači za njim Horvaška združena s Serbsko,

Šviga ji blisk iz oces, tresk ji iz nedra gromi,
Jarma razbija oklep, otresa železne si spono,
Divje nevihte kroti, žuga krivici pogin,
Vragom protivnim trepet, zatiranim zvezda rešivna!

Mlada Slovenja budi se, podaja preserčno mu desno,

Něce zarašeni sled k materi Slavi nazaj;
Čehova zemlja natika zaročbe mu najdeni perstan,
Ki je v nevihti nekda vzel ga nemili ji vrok,
Pač ga je dolgo zastoj po čadnih goščavah iskala!

V znamenje visoke časti in zvestobe uklanja se njemu

Adrije sterini mejnik, Soče dereče naval,
Donave jezne vode in Veltave leni valovi,
Celi slovanski vstok, celi slovanski zapad
Radostno vriska nasprot mu o klicu vročiga serca:

Vitežki, hrabri vojšak! poruši malikov oltarje,
Ječ zapah razbij, vrata nedolžnim odpi,
Naklo, ognjiše razsuj verigokovavnih kovačnic,
Strašni pogasni požar, vstavi potoke kervi,
Ter pregnane nazaj spet pelji v predrago domovje!

Glej! neštevilno rodov, kot zvezd na ponočnimu nebu,

Stavi le v tebe zaup, radostno vre ti nasprot.
Ako bi kdo ti protil in tvoje početje overal,
Ne priznal bi zaslug verlih slovanskih sinov:
V trombo zatrobi na moč, ter oznanj nevarnosti dobo!

Dirjalo bo ti v pomoč brezbrojno železnih vojšakov,

Mož gromovitih in konj zemlje bo tresel se tlak,
Groze in straha trepet sovraga podil po pred tabo:

V močne terdnjave za njim, stan mu ošabni razsuj!

V zemlje slovansko nazaj spet lipo zruvano zasađi!

In prosterla v oblak košate verhove bo ona,
Veje razpela okrog, združila Slave zarod!
Sedla na zlati prestol med svoje otroke bo Slava,
Žezlo nezmernih držav, krono prejela nazaj,
Svete pravice sinov varovala od veka do veka.

Frane Cegnar.

Slovenci na Ogerskim.

Spisal P. Kozler.

(Dalje.)

V železni zupaniji:

Fr. Martianci z seli: Gorica, Markizevci (m. Markusocz) Mladetinci, Slovenski *) Mo-

*) Tudi tu najdemo ime „slovenski“, in pozneje v s. Gothardski dehanli opazimo „Slovensko vas“; pri teh, kakor tudi pri enacih imenih na Štajerskim: Sloven gradec, Slovenska Bistrica, na Koroškem: Slovenska Kapla, in kar je še važniši, tudi na Krajnskem: Slovenska vas (tako imenujejo Krajinci zdaj nemški Windischdorf) blizu mesta Kočevja velja priloga „Slovenski“ samo nam Karantancam, de po Kopitarju rečemo, in ne vsem Slavjanam v obče. Popred omenjena „Slovenska vas“ na Kočevskem je imela nekda čisto slovenske prebivalce, ki so bili v Ribniško faro vpisani, odkar so pa ponemčeni, gredo pod Kočevje. De pa Krajinci v okolici to vas se zdaj Slovensko vas imenujejo, očitno kaže, de tudi Krajncam beseda, „Slovenci“ ni tuja in neznana.

P.

ravci, Nemežavci, Noršinci, Predanovci, Pučinci, Suhi verh, Sebeborci, Tesanovci in Židabreg.

Fr. Sobota (nem. Uisnitz, m. Murai Szombat) terg z imenitnim semnjam in lepim gradom; z vasmí: Černelovci, Mali Bakovci, Krog (m. Korong), Lukačavci, Mura Černec, Veliki Bakovci, Polona Rakičan, Sveta-hoč in Vesčica.

Fr. Tišina blizu Mure z seli: Frankovci, Gederovci, Gradišča, Krajna, Kupžine, Murski Petrovci, Petanci, Polanci, Sodizinci, Tropoc in Vancavci. V Petancih je cirkev sv. Florjana, ktero mnogi stajerski Slovenci obiskujejo posebno na dan tega svetnika.

Fr. Cainkova (n. Kaltenbrun m. Hidegkut) velika vas eno uro od Radgone, z seli: Beznoč, Brezoč, Černec, Domainc, Korošec, Lahomer, Pusoč, Skokovec, Strukovci, Topoloc. V Černecu se še vidijo razvaline nekdanjiga šotora, ktriga je bil, kakor ljudstvo pripoveduje, še kralj Matjaž napravil.

Fr. Sv. Sebastijan v Pečarovcih. Imenitneši vasi so: Bodonci, Dankoc, Dolina, Proseska ves (Hölesvölgye), Mačkoc, Muznja, Poznanoč, Salamonc, Vanec, in Ženkoč.

Fr. Sv. Helena ali dolnja Pertoča, z vasmí: Gorinci, Krasič, Ropreca in Večeslavec. Na cirkvi, posledne vasi se bere v kamen vsekani slovenski napis v madžarskim pravopisu „Boug blagoszlovi nasse delo“, ki je bil leta 1814. uzidan.

Fr. Sv. Nedelja ali gornja Pertoča s seli: Adrijane, Boreča, Lucova, Neradnoc, Peskovci, Sulinci, Stanjovci, Krisavci.

Fr. Sveti Juri (m. Vizlendva). K ti fari so razun slovenskih vasi: dolnji in gornji Slavec, Nuskova, Rogasoč, Šotina in Serdica tudi 3 nemške, blizu stajerske meje ležeče vasi: Fuxelsdorf, Gützensdorf in Sinnersdorf pridružene. V Serdici izvira studenc kisle vode.

Fr. Gornja Lendava (n. Ober Limbach m. Felső-Lendva) z velikim in lepim gradom. Pridružene vasi so: Dva Dolica, Kovačovec, Kroplivnik, Kuzdublan, Marčasovci, Matovilec, Otoč, Pečarovci, Radovci, Tivodarc, Vidonc.

Fr. Sv. Benedik v Andreicu. V vasih te fare: Berkohaz, Bokrač, Falkoč, Ivanec, Kančoc, Kučec, Kernec, Kozarhac, Kustanoč, Slov. Log, Pananoč, Pordasinci, Rakoc, Zadanibreg prebivajo sami Slovenci, v vasi Čekafa pa 196, v Prosznyakfa 220 Madžarov; ktere bolj proti izhodu leže.

Vse do zdaj opomnjene fare železne zupanije so v eno dekanijo združene, ktero se districtus Totsagiensis imenuje, zato Madžari okrajno ogerskih Slovincov sploh tudi Tótsag t. j. slovensko deželo imenujejo.

Sledeče bolj na severni strani ležeče fare pa spadajo pod dekanijo Sv. Gotthard:

Fr. Dolnji Sinik (m. Alsó Szőlőök n. Unter-Czeming) z 602 prebivalci. Svunej farne vasi ni v ti fari nobene druge vasi.

Fr. Gornji Sinik z vasmí: Čepinci, Markovci, Martinja in Turke. Prebivalci te gorate fare so samo katoliški Slovenci.

Fr. Dolinci z čisto slovenskimi vasmí: Budinci, mali Dolinci, Ratkovci in Salovci.

Fr. Stefanovci (Istvánfalva) Prebivalci te fare in nji pridruženih vasi: Borglin, Permiže, Sakonjovci, Slovenska ves so vsi katoliški Slovenci, ker so bili protestanti že na povelje cesarja Ferdinanda II. iz teh krajev pregnani.

Fr. Hodož. V ti fari živijo tudi Madžari, ki so skor vsi protestanti.

Skorej tretji del ogerskih Slovincov je protestantske vere, oni imajo posebne fare, in cirkve. V celi okrajni ogerskih Slovincov najdemo v naslednjih vaseh protestantske fare in cirkve:

V vasi Pučinci v katoliški fari Martjanci, je najstarija pod cesarjem Jožefom II. sozidana cirkev.

V vasi Krisavci v katoliški fari gornja Pertoča.

V vasi Bodonci v Pečarovski kat. fari. Te dve cirkvi ste bile po letu 1792 sozidani.

V Adrijancih v kat. fari gor. Pertoča. Protestanti te fare so se le v leti 1819 privolenje dobili cirkve napraviti.

V Hodožu je le malo protest. Slovincov, večina prebivalcev te fare so Madžari.

Pri pomankljivosti popisa in zavoljo po-mešanja raznih narodnost na Ogerskim je zlo težko, natančno število prebivalcev izrajtati.

Madžarski Tudom Gyijjt 1828 nasteje na Ogerskim 40,800 Slovincov. Po izkazih administrativne statistike od 1849 znese njih število 49,600. Po diocesanskim imeniku, v ktrim se najde število obljudenja posamesnih far, se zamore naslednji pregled ustanoviti:

	Kat.	Prot.
V Žaladski županii		
1. Fr. Bogojina	1799	—
2. „ Belatinci	4437	—
3. „ Černčevci	3005	—
4. „ Turniše	4570	—
5. „ dol. Lendava	—	—
vas Hotica	200	—
„ Kapca	312	—
„ Kot	100	—
6. „ Dubrovník	500	—
	14973	—

V Železni županii		
7. Fr. Martianci	788	1959
8. „ Sobota	2723	584
9. „ Tišina	1820	427
10. „ Cainkova	1179	1031
11. „ Pečarovci	634	1620
12. „ dol. Pertoča	2116	70
13. „ gor. „	293	1995
14. „ Sv. Jurj	1579	721
15. „ Gor. Lendava	2371	568
16. „ Sv. Benedik	386	2097
17. „ Doljni Sinik	602	8
18. „ Gor. „	2408	—
19. „ Dolinci	1002	335
20. „ Stefanovci	2019	—
21. „ Hodož	20	400

19940 — 11815

Tedaj jih je 34913 Katolikov in 11815 Protestantov; vsih skup. 46728 in ako se tim slovenski prebivalci v vaseh mešane narodnosti zvunej slovenske okrajne v Simeški županii najmanje 3000 duš prištejejo, se število vseh ogerskih Slovincov okoli 50,000 stavi.

(Dalje sledi.)

Mit 1. Juli beginnt ein neues Quartal der Slavischen Centralblätter.

Als Organ der österreichisch-slavischen Politik wird unsere Zeitschrift auch in dem neuen Quartal alle grossen staats-rechtlichen und allgemein-politischen Erscheinungen innerhalb der Monarchie in fortlaufenden Artikeln vom Standpunkte eines nationalen-gleichberechtigten, freien, einigen und mächtigen Gesamtösterreich aus beleuchten, Alles bekämpfen, was einer solchen Politik entgegen tritt und wie bisher nach dem Massstabe des Möglichen und Erreichbaren Alles unterstützen, was der freien Entwicklung unserer Staatselemente und Staatskräfte förderlich sein kann. Durch eine solche ununterbrochene Reihe leitender Artikel, welche stets original sein werden, bieten wir unsern Lesern eine politisch-publizistische Revue, wie sie in Oesterreich noch nicht besteht, und welche den anerkannten Kräften unseres Unternehmens seine bisherige Geltung in den höchsten Regionen der Staatsverwaltung aufrechterhalten und den ihm gebührenden Einfluss auf die Gestaltung unserer Staatsverhältnisse auch fernerhin sichern wird. Dabei wird auch die politische Tagesgeschichte nicht vernachlässigt, vielmehr in kurzen Umrissen Alles aufgezeichnet werden, was von dauerndem Einfluss in Oesterreich und den übrigen europäischen Staaten sich ereignen wird. Endlich wird unter dem Titel: Oesterreichische Bibliographie allwöchentlich ein Verzeichniss sämtlicher in Oesterreich neuerscheinenden Schriften (in allen Sprachen) gegeben werden, und ersuchen wir daher zugleich alle Autoren und Verleger, uns recht schnell in frankirten Briefen darüber Nachricht zu geben.

Die „Centralblätter“ erscheinen: Montag ein ganzer Bogen, Freitag 1 1/2 Bogen in Quart, und kosten vierteljährig 1 fl. 30 kr. C. M.; ausserhalb Prag mit Postversendung halbjährig 4 fl., vierteljährig 2 fl. C. M. (Inserate kosten die Zeile 2 kr. C. M.)

Die Zusendungen dieses Betrags erbitten wir uns als „Pränumerationsgeld“ unfrankirt und recht bald, damit die Versendung der Exemplare nicht verzögert werde.

Expedition der Centralblätter in Prag.